

Csongrád megyei Bíróság

S z e g e d

Széchenyi tér 4.

6720

Tisztelt Megyei Bíróság!

A Körösladányi Vadásztársaság I. r. alperes és a Dalerd Zrt. II. r. alperes ellen természetkárosítástól és veszélyeztetéstől eltiltás továbbá a kár megelőzése érdekében intézkedésekre kötelezés végett indult ügyben a tárgyalás anyagára, az alperesi előkészítő iratokra és az ügyvel összefüggő közigazgatási jogi fejleményekre tekintettel az alábbi

e l ő k é s z í t ő i r a t o t

nyújtjuk be.

1.

Az ügy közigazgatási és a polgári jogi összefüggései

A jogági jogellenesség elvére hivatkozva már keresetlevelünkben rögzítettük, hogy az alperes számára megadott közigazgatási engedélyeket a polgári jogi perben nem tartjuk perdöntő jelentőségűnek, különös tekintettel arra, hogy az engedélyező közigazgatási szerv a szakmai profiljának megfelelően az engedély kiadásakor csupán agrár-igazgatási jogi szempontokat vett figyelembe.

Időközben azonban az engedéllyel szemben ügyészi óvást nyújtottak be, illetőleg a környezetvédelmi, természetvédelmi hatóság a veszélyeztető tevékenységtől a II. r. alperest eltiltotta. A jogellenesség tekintetében a két eset nem szimmetrikus, azaz, egyfelől a szakági közigazgatási engedély megléte az általános természetvédelmi jogszabályhelyekre alapított jogellenességet a polgári jogi kereset szempontjából nem zárta ki, másfelől viszont az időközben született ügyészségi és szakirányú hatósági állásfoglalás az általunk tételezett jogellenességet hangsúlyosan megerősíti. Ugyanakkor a közigazgatási jogi anyagi jogerő hiánya miatt még a jelen közigazgatási jogi helyzetben is szükségesnek látjuk polgári jogi keresetünk maradéktalan fenntartását.

Mindezek figyelembevételével az ügyben a folyamatban lévő közigazgatási ügyekre tekintettel az eljárás felfüggesztését sem látnánk indokoltnak. Emellett azonban az összes vonatkozó közigazgatási, sőt büntető eljárás még nem csatolt iratának hivatalból történő beszerzését indítványozzuk.

2.

A pertárgy értéke

Álláspontunk szerint a pertárgy értéke a felperes által igényelt összeg vagy a felperes számára teljesítendő szolgáltatás pénzbeli kifejezése, nem pedig az az összeg, amibe a felperes

esetleges pernyertessége esetén az ítélet végrehajtása az alpereseknek kerülne. Mivel a környezetvédelmi és a természetvédelmi törvényben szereplő polgári jogi perlési lehetőség a civil szervezetek esetében a saját maguk számára történő követeléseket értelemszerűen eleve kizárja, a jelen ügyben csak a Szegedi városi Bíróság által helyesen, a meg nem határozható pertárgy értékű ügyekre vonatkozó szabályok alapul vételével megállapított 500.000 Ft-os pertárgyértékkel értünk egyet.

3.

II. r. alperes érdemi ellenkérelme

a.

Az alperesi tevékenység jogszerűsége

2007. márc. 8-án beadott előkészítő iratában II. r. alperes előadja, hogy jogellenes természetkárosítás, illetőleg védett természeti értékek jogellenes veszélyeztetése a vadaskert létesítése során nem történt, minthogy a részvénytársaság jogerős hatósági engedély birtokában, jóhiszeműen végezte a tevékenységét.

Ezzel szemben utalunk az 1. pontban már hivatkozott jogági jogellenesség elvére, ami alapján a mezőgazdasági közigazgatási engedély nem teszi jogszerűvé az alperesek természetkárosító tevékenységét. A természetvédelmi törvénynek a keresetlevelünkben felsorolt szakaszai nem tartalmazznak olyan kitétel, ami szerint egy gazdasági tevékenység számára megfelelő hatósági engedélyek szerezhetők be a védett természeti értékek elpusztítására.

II. r. alperes megítélése szerint nincs jogszabályi lehetőség arra, hogy egy jogerős közigazgatási engedély alapján felépített kerítés elbontását kérjük. Véleményünk szerint a bírói gyakorlatban számos olyan eset fordul elő, amikor polgári bíróságok jogerős építési engedéllyel megépített kerítések vagy egyéb építmények elbontását rendelik el a polgári jog szabályaira hivatkozva, pl. szomszédjogi alapon (árnyékolás vagy éppen kilátás vagy intimitásvesztés miatt).

b.

A felperes élt-e jogorvoslati jogaival a közigazgatási eljárásban

Nem kifejezetten lényeges a jelen per szempontjából, de reagálunk arra a többször hangoztatott alperesi érvre, hogy felperes elmulasztotta az FVM engedélyét megfellebbezni. Ez így volt, azonban az is igaz, hogy míg az FVM határozata 2005. augusztus 26-án született, a Nimfea Egyesület 2006 februárjában szerzett csak tudomást az ügyről és akkortól kezdve kapcsolódott csak be. Ezután a rendelkezésre álló jogorvoslatokat, pl. ügyészségi óvás, az egyesület igénybe vette, eljárása a természetvédelmi jogok érdekében következetes és jóhiszemű.

c.

Felperes perbeli legitimációja

Felperes perbeli legitimációját – a II. r. alperesi állítással szemben – a keresetlevelében megjelölt jogszabályhelyek közvetlenül és konkrétan megalapozzák. Mind a

környezetvédelmi törvény, mind a természetvédelmi törvény kifejezetten felhatalmazza a környezetvédelmi és természetvédelmi társadalmi szervezeteket az ilyen jellegű perek megindítására.

d.

A nemzeti park szerepeltetése a kereseti kérelemben

II. r. alperes sérelmezi, hogy a Körös-maros Nemzeti Park Igazgatóság előzetes írásbeli egyetértésének beszerzését kérjük a keresetlevélben, anélkül, hogy az Igazgatóság perben állna. Felperes a keresetlevelében természetesen nem kívánta perbe vonni az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságot, ránézve semmilyen kötelezettség megállapítását nem kérte, csupán azt igényelte, hogy esetleges pervesztességük esetén bármely a perbeli erdőrészletet érintő kért tevékenység végrehajtása előtt az alperesek keressék meg a természetvédelmi szakértő szervezetet és kérjék ki a véleményét. Ha az Igazgatóság az alperesek jóhiszemű és gondos eljárása ellenére sem kíván részt venni az ügyben, erre természetesen nem lesz kényszeríthető.

4.

A II. r. alperes 2007. július 2-i előkészítő irata

a.

Okoztak-e kárt a vaddisznók a védett növényekben

II. r. alperes a 2007. június 16-i helyszínbemjárás jegyzőkönyvének adatait szelektíven idézi és rendkívül szabadon értelmezi. Abból a tényből, hogy a területen lévő védett növényekről alapállapot felmérés nem áll rendelkezésre, alperes azt a következtetést vonta le, hogy akkor az alperesi tevékenységből származó pusztítás sem mérhető fel, sőt odáig ment, hogy a jegyzőkönyv szerint ily módon nincs is számottevő kár a védett növényekben. Az ügyben elfogult vadászati hatóság egyébként valóban utalt a jegyzőkönyvben arra, hogy egyes helyeken a sziki kocsord és a pettyegetett őszirózsa visszatelepült, azonban a környezetvédelmi hatóság és a nemzeti park igazgatóság részéről semmi ilyesmi nem hangzott el. Ellenkezőleg a nemzeti park szükségesnek tartotta a további vizsgálatokat, amikre előadásuk szerint minden további nélkül mód van akkor is, ha alapállapot felvétel nem készült, hiszen a vadaskerten kívüli szomszédos területek károsítatlan területeiről az egy területi egységre eső védett növények száma megállapítható.

Ugyanebbe a körbe tartozik az az alperesi megállapítás, miszerint a vaddisznó etetők körében sértetlenek maradtak a védett növények, azokat a vaddisznók nem túrták ki. Ezt a magunk részéről természetesnek tartjuk, hiszen az etető közvetlen közelében nyilván nem fognak az állatok élelem után kutatni.

A hivatkozott jegyzőkönyvből álláspontunk szerint két dolog állapítható meg. Egyrészt az, hogy a károsítás pontos mértékét a természetvédelmi oldalról érintett hatóság és szakértő szervezet további vizsgálatokkal látta indokoltnak tisztázni, másrészt pedig az, hogy a természeti értékek veszélyeztetettsége ismételt megállapítást nyert.

b.

A keresetlevél okafigyottsága

Nem osztjuk azt az alperesi okfejtést sem, miszerint a környezetvédelmi hatóság tiltó határozata fényében a keresetlevél okafigyottá vált volna. Eltekintve attól a tényről, hogy a hatóság maga is jelezte, hogy határozatát saját hatáskörben módosítani, esetleg visszavonni kívánja, a jogorvoslati eljárás során vagy akár egy bármikor megindítható újabb eljárásban eltérő határozat is születhet. Az alperesek által képviselt természeti értékeknek megnyugtató és végleges védelmet csupán egy a kereseti kérelemnek helyadó polgári jogi ítélet biztosíthatna. Még egyszer aláhúzzuk tehát, hogy a per felfüggesztésére sem látunk indokot a folyamatban lévő közigazgatási eljárásokra tekintettel.

5.

A szaporulat kiemelése

A szaporulat kiemelésével kapcsolatos kérelmünket a bíróság kérdésére akként pontosítjuk, hogy azt nem a II. alperes által felvázolt valamilyen bonyolult és költséges ivartalanítási eljárással képzeltük el, hanem egyszerűen a többlet létszám eltávolításával (befogással vagy kilövással). Az eltávolított többlet egyedek további felhasználásának, pl. más, védett fajokat nem tartalmazó erdőrészen való letelepítése, álláspontunk szerint olyan kérdés, ami már meghaladja a felperes érdekkörét, ezzel kapcsolatban kereseti kérelmünk ezért nincsen.

Kereseti kérelmünket és – felfüggesztés esetén – ideiglenes intézkedés iránti kérelmünket egyebekben változatlanul fenntartjuk.

A jelen előkészítő irat 1-1 példányát alpereseknek közvetlenül eljuttattuk.

Túrkeve, 2007. augusztus 16. napján

Tisztelttel:

Sallai R. Benedek
elnök

Nimfea Természetvédelmi Egyesület